خبر اقتصادی

کدام ایرلاین‌ها از شیوع ویروس کرونا بیشتر زیان می‌کنند؟

شرکت‌های هواپیمایی در تلاش برای یافتن راه‌هایی به منظور مهار آسیب‌های احتمالی ناشی از شیوع ویروس کرونا و اجتناب از مواجهه با فاجعه تشکیلاتی هستند.

به گزارش ایلنا و به نقل از بلومبرگ، آلن جویس، مدیرعامل شرکت هواپیمایی کانتاس ایرویز اظهار کرده که شیوع این ویروس که از شهر ووهان چین آغاز شد، ممکن است برخی از ایرلاین‌ها در آسیا را به فلاکت بکشاند. ایرلاین‌های متعددی ممکن است قادر نباشند به فعالیت ادامه دهند. این وضعیت اصل بقای بهترین‌هاست.

این اتفاق ممکن است باعث شود کانتاس که در شاخص ایرلاین‌های آسیا-اقیانوسیه بلومبرگ در سال گذشته بهترین عملکرد را داشته است، با خوشحالی شاهد حذف رقیبان ضعیفش باشد. از سوی دیگر دشوار است به شرکت بزرگی اشاره کرد که به شکل ملموسی نسبت به اوضاع جاری نگران باشد.

اگرچه صنعت هواپیمایی همواره در آستانه سودآوری بوده اما یکی از دلایل اصلی این بوده است که بسیاری از شرکت‌های هواپیمایی تحت کنترل سهامدارانی قرار دارند که همواره حواسشان است کسب و کارشان از شرایط دشوار به سلامت عبور کند.

تجربه اپیدمی سارس

تاثیر اپیدمی جدید احتمالا شدید خواهد بود. طبق گزارش انجمن بین‌المللی حمل و نقل هوایی یاتا، در سال ۲۰۰۳ اپیدمی سارس باعث شد شرکتهای هواپیمایی آسیا-اقیانوسیه شش میلیارد دلار در درآمد ضرر کرده و هشت درصد از ترافیک هوایی خود را از دست بدهند.

البته ممکن است تاثیر این اپیدمی موقتی و کوتاه باشد. ویروس‌های کرونا، بیماری‌های زمستانی هستند که تا اواخر بهار دیگری خبری از آنها نیست. اگر تدابیر کنترل کننده به خوبی و به شکل موثری اجرا شوند، روند بهبود سریعتر روی می‌دهد.

اپیدمی جدید یک مشکل داخلی و منطقه‌ای است

بازار چین بسته مانده است. حدود دو سوم از ترافیک هوایی که به فرودگاه‌های چین می‌رود توسط شرکت‌های چینی یا شرکت «کاتای پسیفیک ایرویز» در هنگ کنگ انجام می‌شود. ترافیک شرکت‌های دیگر از مبدا یا به مقصد چین تنها حدود ۵.۷ درصد از بازار جهانی را تشکیل می‌دهد و بنابراین شرکت‌های چینی بزرگترین شوک مالی را متحمل خواهند شد. اما برخی از ایرلاین‌ها آسیب پذیرتر از سایرین هستند.

در تایلند که مقصد اصلی گردشگران چینی است، چهار شرکت هواپیمایی با رقابت شدیدی روبرو هستند که درآمد حاصل از پروازهای مسافربری آنها را کمتر از هزینه‌های عملیاتی کرده و باعث شده این شرکتها حدود سه چهارم از سرمایه بازارشان را در سه سال و نیم گذشته از دست بدهند. هر چهار شرکت نتوانسته‌اند از محل درآمدی که داشته‌اند بهره بپردازند و تنها شرکت «تای ایرویز اینترنشنال» می‌تواند جریان نقدی آزاد مثبت داشته باشد.

شرکت «بانگوک ایرویز» و «نوک ایرلاینز» به دلیل پشتوانه‌های مالی مناسب در چند ماه آینده ممکن است عملکرد خوبی داشته باشند در حالی که شرکت «تای ایرویز» که سال گذشته در آستانه ورشکستگی بود، سهم عمده‌اش متعلق به دولت است و «آسیا اویشین» بازوی محلی امپراتوری «ایرآسیا» است و احتمالا روی حمایت شرکت مادر خود حساب می‌کند. شرکت «گارودا اندونزی» مانند «تای ایرویز» تحت کنترل دولت قرار دارد و شرکت «پال هولدینگز» توسط لوچیو تان، میلیاردر فیلیپینی کنترل می‌شود.

شرکت «آسیانا ایرلاینز» و «ویرجین استرالیا هولدینگز» هم سالهاست با مشکلات دست و پنجه نرم می‌کنند اما اولی در دسامبر مورد حمایت مالی کنسرسیومی از سرمایه گذاران داخلی قرار گرفت و دیگری توسط ایرلاین‌های خارجی حمایت می‌شود که مایل هستند کانتاس را در بازار خانگی خود عقب نگه دارند. در چین هم وضعیت مشابهی دیده می‌شود. تنها «ایرچاینا» همواره جریان نقدینگی آزادمثبت داشته است و سایر شرکتهای هواپیمایی هم از حمایت مالی برخوردارند و دغدغه‌ای بابت مذاکره قریب‌الوقوع با طلبکاران ندارند.

رقم ۲۹۱ میلیارد تومان، به رغم ارزش ۳۲۰ میلیارد دلاری بورس تهران؛

پیدا و پنهان مالیات‌ستانی از معاملات بورس

محمود نوروزیه

بازار سهام از ابتدای سال جاری تاکنون، با ۱۳۹ درصد رشد، بیشترین بازدهی را نسبت به سایر بازارها نصیب سرمایه‌گذاران خود کرده است.

اما در کنار ارزندگی این بازار و جذب بالای نقدینگی، تابناک در گزارشی با استناد به آمارهای ارائه شده توسط شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه که زیر نظر سازمان بورس و اوراق بهادار فعالیت می‌کند، نشان می‌دهد که از ابتدای سال جاری تا پایان آذرماه روند کسب درآمد از ناحیه اخذ مالیات از معاملات سهام در بورس و فرابورس نیز در مدار افزایشی قرار داشته به طوری که در فروردین ۹۸ براساس آمار این رقم مالیات‌ستانی از معاملات بورسی ۹۶,۱ میلیارد تومان گزارش شده بود که با رشد ۲۰۳ درصدی در آذر ماه سال جاری به ۲۹۱,۵ میلیارد تومان رسیده است.

این در حالی است که در تیرماه سال گذشته به‌دنبال افزایش حجم نقدینگی در گردش، شورای عالی هماهنگی اقتصادی تصمیم گرفت تا برای کنترل سونامی نقدینگی در بازارهای مالی، آن را به سمت بازار سرمایه سوق دهد تا از این طریق با تامین مالی بخشی از سرمایه‌گذاری‌های جدید و ترغیب سرمایه‌گذاران به حضور فعال‌تر در بازار بورس ضمن کاهش هزینه مبادله حق تقدم سهام در بورس اوراق بهادار نرخ مالیات فروش سهام و حق تقدم سهام را از نیم درصد (۰,۵ درصد) به یک دهم درصد (۰,۱ درصد) ارزش فروش سهام و حق تقدم کاهش داد.

در آن زمان وزیر اقتصاد وقت اعلام کرد: «برای تشویق بیشتر مردم به سرمایه‌گذاری در بورس از این پس نرخ (کارمزد) نقل و انتقال سهام و حق تقدم از نیم درصد به یک دهم درصد کاهش می‌یابد؛ زیرا این سیاست موجب افزایش نقدشوندگی در بازار سهام خواهد شد».

رئیس سازمان بورس نیز از این رویداد به عنوان اتفاقی مثبت یاد کرد و با اشاره به معاملات الگوریتمی و معاملات با فرکانس بالا یادآور شد که اگر تعداد معاملات در بازار سرمایه با استفاده از این مکانیزم‌ها بالا رود مقدار مالیات دریافتی دولت کم نخواهد شد. یعنی اگر با معاملات با فرکانس بالا تعداد معاملات رشد کند و به جای یک معامله در لحظه پنج معامله انجام شود، مقدار مالیات آن کم نمی‌شود.

اما در ابتدای سال جاری هم زمان با تشدید تحریم‌های نفتی، کسری بودجه این بار در ابعاد گسترده‌تری نمایان شد که پیامد آن تمرکز دولت بر درآمدهای مالیاتی در تمامی سطوح بود. بر این اساس نرخ مالیات فروش سهام و حق تقدم سهام دوباره از ۰,۱ درصد به ۰,۵ درصد افزایش یافت.

رشد قابل توجه بازار سرمایه در سال جاری و سوددهی بالای آن در رکود سایر بازارهای مالی موجب شد که جریان نقدینگی سرگردان به این بازار جذب شود تا جایی که رکوردهای تاریخی و سقف‌شکنی‌های بسیاری را تجربه کرد. اما در این میان دولت نیز توانست سهم مالیاتی بزرگی را در روند صعودی بورس کسب کند.

چرخه تایید و تکذیب مالیات‌ستانی از سهام و سود سپرده‌های بانکی

در تیرماه سال جاری علی اکبر کریمی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس، خبر از اختلاف نظر درباره اخذ مالیات از معاملات مربوط به سهام و سود سپرده‌های بانکی در دولت داد و تاکید کرد که باید این اختلاف رفع شده و لایحه مالیات بر عایدی سرمایه به مجلس ارسال شود.

این عضو کمیسیون اقتصادی مجلس با اشاره به سود سرمایه‌های موجود در بازار سرمایه و سپرده‌های بانکی عنوان کرد به صورت منطقی باید از این دو بخش نیز مالیات اخذ شود، اما با توجه به ملاحظاتی که برای توسعه بازار سرمایه و تشویق و سوق دادن سرمایه‌های مردم به بازار بورس وجود داشته در سال‌های اخیر با اخذ مالیات از سود سهام مخالفت شده است.

پس از آن رئیس سازمان امور مالیاتی اعلام کرد که اصلاحات مربوط به قانون مالیات مستقیم نهایی نشده است، اما قرار است به زودی با تدوین و تایید آن، این قانون ابلاغ شود. فرهاد دژپسند، وزیر اقتصاد هم در این زمینه گفت که این موضوع در حال بازنگری است زیرا اگر تمایل بر استفاده از ظرفیت لایحه مالیات بر عایدی سرمایه باشد این لایحه باید در قالب تبصره‌های بودجه آورده شود. پایه مالیات بر عایدی سرمایه در کشور طبق گزارش سال جاری سازمان امور مالیاتی مشتمل بر ۷ دارایی، از جمله املاک و مستغلات (زمین و ساختمان، ویلا، باغ)، سرقفلی، ارزهای خارجی، طلا، جواهر و زیورآلات، سهام و انواع اوراق بهادار، معادن و یا حقوق استفاده از معادن و خودرو (مازاد بر نیاز شخصی) است که باید در تمام موارد اعمال شود.

در همین حال علی صحرایی، مدیرعامل بورس تهران نیز در خصوص موضوع مالیات بر عایدی سهام گفت «قانون در حال حاضر بر مبنای قبل باقی خواهد ماند، البته مالیات بر عایدی سهام به نفع سهام‌دار است. بدین معنا که اگر کسی سهام بخرد و ضرر کند، دیگر مالیاتی نمی‌پردازد. اما در حال حاضر اگر کسی در ضرر، یک سهم را به فروش برساند، باید نیم درصد مالیات آن را به بپردازد.»

آمارهای ارائه شده نشان می‌دهد روند اخذ مالیات از معاملات سهام در بورس و فرابورس از ۹۶,۱ میلیارد تومان در فروردین ماه سال جاری با رشد ۲۰۳ درصدی در آذر ماه به ۲۹۱,۵ میلیارد تومان رسیده است

اما پس از انتشار خبر اخذ مالیات از سودسپرده‌های بانکی و سود سهام توسط سازمان امور مالیاتی کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی با توجه به پیش‌نویس اصلاح قانون مالیات مستقیم و بازتاب آن در میان سرمایه‌گذاران بازارهای مالی در آبان ماه سال جاری، در ابتدا عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی به صورت رسمی این ادعا را درباره مالیات از سود سپرده‌های بانکی از اساس تکذیب کرد و به دنبال آن شاپور محمدی، رئیس سازمان بورس نیز در واکنش به این خبر اعلام کرد که زمزمه‌های مطرح شده در خصوص وضع مالیات جدید بر سود سهام شرکت‌های بورسی و فرابورسی واقعیت ندارد.

آبان ماه امسال، پیش‌نویسی از اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم منتشر شد که در آن، مالیات بر سود سپرده و مالیات بر سود سهام، به عنوان دو مورد از معیارهای شناسایی درآمد شناخته شده بودند. پس از آن سازمان امور مالیاتی طی بخشنامه‌ای اعلام کرد که سودسپرده‌های بانکی مشمول مالیات و عوارض ارزش افزوده نخواهد بود.

البته سازمان برنامه و بودجه، در برنامه جامع اصلاح ساختار بودجه پیشنهاد کرده بود که با استقرار نظام مالیاتی مبتنی بر مجموع درآمد خانوار، تمامی درآمدهای خانوار از جمله سود سپرده‌ها یا سهام نیز دیده شود که این پیشنهادی شباهت زیادی با پیش‌نویس اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم داشت.

در این بین برخی کارشناسان پیشنهاد دادند دولت در سال آتی، اخذ مالیات بر سود سپرده و سهام افرادی که درآمد آنها از این منابع، از حد معینی بالاتر است را هدف قرار دهند تا با اجرای این قانون تنها افراد و دهک‌های پردرآمد در فهرست پرداخت مالیات قرار گیرند. ولی در مورد این پیشنهاد نیز کارشناسان بین موارد مصرفی و سرمایه‌گذاری تفاوت قایل شدند و براساس آن بخشی از سود سپرده که به سرمایه‌گذاری مجدد می‌انجامد را از اخذ مالیات معاف دانستند.

اما در آخرین گمانه‌زنی‌ها هفته گذشته دوباره بحث اخذ مالیات از سود سپرده‌ها و سهام مطرح شد. در این زمینه کمیسیون تلفیق پیشنهاد اخذ مالیات از سپرده‌های مالیاتی را داده بود که برخی رسانه‌ها به اشتباه، پیشنهاد کمیسیون تلفیق را به عنوان تصویب اخذ مالیات از سود سپرده‌های میلیاردی منتشر کردند. سخنگوی کمیسیون تلفیق بودجه از پیشنهادی در این کمیسیون خبر داده بود که طی آن، از سپرده‌های بیش از یک میلیارد تومان، یک درصد از سود سپرده و نه اصل سپرده، در سال مالیات اخذ شود.

هادی قوامی، سخنگوی کمیسیون تلفیق بودجه مجلس در این باره به خبرگزاری فارس عنوان کرده بود: «اگر یک درصد از سود سپرده‌های بالای یک میلیارد به عنوان مالیات بر سپرده‌های بانکی اخذ شود، ۳۲۰۰ میلیارد تومان درآمد عاید دولت می‌شود.»

امامحمدعلی دهقان دهنوی، معاون اقتصادی وزیر امور اقتصادی و دارایی یادآور شد در لایحه‌ای که وزارت اقتصاد به هیات دولت در مورد اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم ارائه کرده، مالیات بر سود سپرده و مالیات بر سهام، وجود ندارد. ضمن اینکه در اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم، مالیات بر مجموع درآمد افراد دیده شده و در صورت طی مراحل قانونی از کمیسیون اقتصادی دولت تا مجلس شورای اسلامی، از زمان اجرا تا دریافت مالیات، ۲ تا ۳ سال زمان خواهد برد تا موجب تشویش جامعه نشود.

در بورس تهران طی سال ۲۰۱۹ مجموعا حدود ۶۶ میلیارد دلار سهام معامله شده که نسبت به ارزش معاملات سال پیش از آن رشد بیش از ۳۰۰ درصدی را ثبت کرده است. ارزش بازار بورس تهران در پایان سال یادشده به بیش از ۳۲۰ میلیارد دلار رسیده است

بورس تهران اولین در منا و دومین در دنیا

تازه‌ترین گزارش منتشر شده نشان می‌دهد رشد شاخص بورس تهران مقام نخست را در میان اعضای WFE در منطقه منا و دومین رتبه را در دنیا به دست آورده است.

بنابر اعلام دبیرخانه فدراسیون جهانی بورس‌ها (WFE)، بورس تهران از حیث رشد شاخص اصلی از دسامبر ۲۰۱۸ تا دسامبر ۲۰۱۹ با بیش از ۱۳۳ درصد افزایش، پس از بورس جامائیکا به رتبه دوم جهانی رسیده است. همچنین بورس تهران در منطقه MiddleEast & North Africa که شامل منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا می‌شود، موفق به کسب رتبه اول شد.

براین اساس، در بورس تهران طی سال ۲۰۱۹ مجموعا حدود ۶۶ میلیارد دلار سهام معامله شده که رشد بیش از ۳۰۰ درصدی را نسبت به ارزش معاملات سال پیش از آن ثبت کرده است.

نام بورس تهران در سایر نشانگرهای فدراسیون نیز مطرح شده است، به گونه‌ای که ارزش بازار بورس تهران با ۱۲۳ درصد رشد در سال گذشته میلادی در میان بورس‌های برتر این فدراسیون قرار گرفت. ارزش بازار بورس تهران در پایان سال ۲۰۱۹ به بیش از ۳۲۰ میلیارد دلار رسید. ارزش بازار کل بورس‌های WFE در همین تاریخ به رقمی بیش از ۷۴ تریلیون دلار بالغ می‌شود.

حال با توجه به رکوردزنی‌های بورس در آذرماه و پیش بینی روند رشد صعودی آن در ماه‌های پایانی سال و با تاکید براینکه دولت در نظر دارد از بازدهی سرمایه، شامل آنچه در مجموعه بازارهای سرمایه به‌ویژه بازار سهام، ارزهای خارجی، سپرده‌های بانکی و همچنین املاک و مستغلات سرمایه‌گذاری شده، مالیات وضع کند؛ به گونه‌ای که بخشی از سود ناشی از تغییر ارزش این دارایی‌ها به عنوان مالیات بر بازدهی سرمایه از سرمایه‌گذاران اخذ شود، باید دید سیر مالیات‌ستانی از سهام بورس و فرابورس در سایه تایید و تکذیب مسئولان تا پایان سال به چه رقمی خواهد رسید.

گفت‌وگو

معاون وزیر اقتصاد در گفت‌وگو با ایلنا:

تک‌رقمی شدن نرخ تورم با اجرای درست عملیات بازار باز

معاون امور اقتصادی وزارت اقتصاد گفت: حجم تجارت ایران با آمریکا به خصوص در این دوران بسیار پایین بوده است و عدم صدور ویزای تجاری و بازرگانی به ایرانی‌ها بخشی از تحریم‌های ظالمانه است تا هر روز فشار را بر اقتصاد افزایش دهند. اما تجارت دو کشور در مقایسه با حجم تجارت خارجی ایران بسیار ناچیز است و نمی‌تواند در فعالیت‌های اقتصادی اثرگذار باشد.

محمد علی دهقان دهنوی در گفت‌وگو با ایلنا با بیان اینکه عملیات بازار با هدف کنترل نرخ بهره و تثبیت نرخ تورم در ارقام پایین به اجرا می‌رسد، گفت: در حال حاضر در سیستم مالی و بانکی کشورمان هم نرخ تورم و نرخ رشد نقدینگی بالا است.

وی با بیان اینکه در حال حاضر بازارها به ویژه بازارهایی که عملیات بازار باز باید در آن شکل بگیرند و بازیگران این بازار هنوز از تعمق و توانمندی کافی برخوردار نیستند، ادامه داد: بنابراین امروز نمی‌توان حدود کنترل نرخ تورم و بهره را با اجرای عملیات بازار باز اعلام کرد. وقتی می‌توان گفت عملیات بازار باز به معنای واقعی ایجاد شده است که این سیاست پولی هدف خود در بخش تورم و رشد نقدینگی را اعلام کند.

معاون وزارت اقتصاد تاکید کرد: اگر نرخ‌ها اعلام شود، عملیات بازار باز به تکامل خود رسیده است اما تا آن زمان باید بازارها عمیق‌تر شوند و پرتفویی که از اوراق دارند، بزرگ‌تر شود. اوراقی که دولت منتشر می‌کند نسبت به رقم بودجه قابل توجه است اما وقتی می‌گوییم این بازار باید عمق پیدا کند منظور این است که باید این اوراق در پرتفوی بانک‌ها سهم بیشتری داشته باشد.

دهقان دهنوی افزود: وقتی بانک مرکزی اعلام کند که در بازار بین بانکی اوراق بانک‌ها را به وثیقه می‌گیرد و نسبت به آن وام‌هایی با تسهیلات مطلوب می‌دهد، اگر بانک‌ها این اوراق را در اختیار نداشته باشند، نمی‌توانند از این تسهیلات هم استفاده کنند. بنابراین این روند باید چندین سال ادامه پیدا کند تا سهم آن در پرتفوی بانک‌ها افزایش یابد و بخشی از دارایی بانک‌ها به اوراق تبدیل شود تا بتواند در خرید و فروش‌ها با بانک مرکزی وارد شوند و عملیات شکل گیرد.

وی ادامه داد: البته طرف مقابل این عملیات لزوما بانک‌ها نیستند و می‌توانند شرکت‌های سرمایه‌گذاری و تجاری هم وارد این عملیات شوند.

این مقام مسئول با بیان اینکه اصل عملیات این است که خرید و فروش اوراق انجام شود و بانک مرکزی اوراق را از دارندگان خریداری کند یا اوراق نزد خود را بفروشد، اظهار داشت: وقتی بانک مرکزی نسبت به خرید اوراق اقدام کند، مفهوم این است که می‌خواهد قیمت اوراق را بالاتر و نرخ بهره را کاهش دهد اما وقتی که فروش انجام می‌دهد به این معناست که نرخ هدف کاهش یافته و با این عملیات قصد افزایش نرخ را دارد. اما نرخ متعادل بهره، نرخی است که تورم یک رقمی را ایجاد کند و قطعا نرخ‌های امروز نرخ متعادل محسوب نمی‌شوند. وی همچنین درباره محدودیت ارایه ویزای تجاری به ایرانی‌ها از سوی آمریکا و تاثیر آن در فعالیت‌های اقتصادی گفت: حجم تجارت ایران با آمریکا به خصوص در این دوران بسیار پایین بوده است و عدم صدور ویزای تجاری و بازرگانی به ایرانی‌ها بخشی از تحریم‌های ظالمانه است تا هر روز فشار را بر اقتصاد افزایش دهند. اما تجارت دو کشور در مقایسه با حجم تجارت خارجی ایران بسیار ناچیز است و نمی‌تواند در فعالیت‌های اقتصادی اثرگذار باشد.